

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/17/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111235166
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2013:5111235166.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiline, v konaní pred sudkyňou JUDr. Annou Majerikovou, v právnej veci navrhovateľa: CBA Slovakia, s.r.o., so sídlom Dukelských hrdinov 2, Lučenec, IČO: 36 620 319, právne zastúpený JUDr. Alexander Filo, advokát, so sídlom Dr. Herza č. 12, Lučenec, proti odporcovi: A.. H. E., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX, B., občan SR, o zaplatenie 481,03 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 481,03 eur spolu s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 12.5.2011 až do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1.090,60 eur (súdny poplatok 28,50 eur, trovy právneho zastúpenia 1.062,10 eur) a tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Alexander Filo, advokát, Dr. Herza č. 12, Lučenec vedený vo VÚB Lučenec, číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXX, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.10.2011 domáhal proti odporcovi titulom náhrady škody zo zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách zaplatenia peňažného plnenia v sume 481,03 eur s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 12.5.2011 a náhrady trov konania na tom skutkovom základe, že odporca pracoval v spoločnosti navrhovateľa na základe pracovnej zmluvy, ktorú uzavrel ako zástupca vedúcej predajne potravín v Žiline, Zaymusova (stredisko č. 7217). Pri výkone dojedanej práce boli odporcovi zverené hodnoty, ktoré bol povinný vyúčtovať, navrhovateľ dojednal s odporcom v zmysle Zákonníka práce dohodu o hmotnej zodpovednosti, kedy okrem odporcu na uvedenej predajni potravín pracovali aj ďalší hmotne zodpovední zamestnanci (celkom ďalších 10 zamestnancov). Dňa 13.1.2011 bola od poslednej inventarizácie 2.6.2010 vykonaná inventarizácia hodnôt zverených odporcovi na vyúčtovanie, t.j. za inventúrne obdobie od 2.6.2010 do 13.1.2011. Vykonanou inventarizáciou bolo na všetkých hodnotách zverených odporcovi a ostatne hmotne zodpovedným zamestnancom na vyúčtovanie - tovaru nachádzajúcim sa v predajni potravín v B., B., zistený tzv. hrubý schodok vo výške 5.349,31 eur (celkový rozdiel medzi účtovným stavom tovaru zvereného na vyúčtovanie a zisteným fyzickým stavom). Zistený rozdiel navrhovateľ upravil v zmysle vnútro podnikového predpisu koeficientmi normovaných strát a aj koeficientom nákupných cien, čím sa schodok upravil na sumu 2.876,77 eur, po zaokrúhlení 2.800 eur. Na zistený schodok navrhovateľ upozornil zamestnancov uvedenej predajne a zároveň všetkým hmotne zodpovedným zamestnancom predajne vyčíslil ich podiel na vzniknutom schodku a podiely jednotlivých hmotne zodpovedných zamestnancov oznámil jednotlivým hmotne zodpovedným zamestnancom uvedenej predajne a navrhol im uhradiť ich podiely formou dohody o uznaní dlhu a jeho splácaní listom zo dňa 26.4.2011. Tento návrh na uznanie dlhu a splátky zo dňa 26.4.2011 navrhovateľ odporcovi a ostatným hmotne zodpovedným zamestnancom predložil na ich pracovisku, resp. zaslal im ich poštou. Ostatní hmotne zodpovední zamestnanci, ktorí pracovali na uvedenej predajni, svoje podiely na schodku uznali a tieto aj splatili;

preto sa týchto zamestnancov tento návrh už netýka. Odporcovi bol oznámený jeho podiel na schodku najneskôr predloženým dohody o uznaní dlhu zo dňa 26.4.2011, ktorý list odporca prevzal dňa 4.5.2011, a preto navrhovateľ žiada od odporcu aj úroky z omeškania počnúc od 12.5.2011 (lehota 7 dní podľa ZP na dobrovoľné plnenie je tu už zahrnutá).

Odporca vo svojom vyjadrení zo dňa 20.12.2011 (č.l. 16 spisu) uviedol, že v uvedenom inventúrnom období bolo zamestnávateľovi niekoľkokrát oznámené porušenie skladových dverí, ktoré boli vylomené, čo je zaznamenané aj v knihe porúch a aj v odoslanom e-maile. Tieto sa následne nedali uzamknúť, čím vznikol priestor pre prípadne odcudzenie tovaru zo skladových priestorov. Skladové priestory boli týmto voľne dostupné z priestoru pre zásobovanie pekárskymi výrobkami. Tieto priestory boli navštevované dodávateľmi pekárskych výrobkov v čase mimo otváracích hodín. Priestor v okolí týchto dverí nie je monitorovaný funkčným pohybovým senzorom. Dvere museli byť provizórne zatarasované nákupnými košíkmi a paletami, čo nepovažuje za dostatočnú ochranu pred odcudzením tovaru. Zamestnávateľ nemal na predajni funkčný kamerový systém ani iné bezpečnostné prvky (turnikety), ktoré by zabráňovali prípadnému odcudzeniu tovaru z predajne. Tovar museli strážiť na predajni osobne, ale keďže zamestnávateľ neustále znižoval počty zamestnancov na predajni, reálne sa toto stráženie nedalo vykonávať z dôvodu plnenia iných pracovných povinností. Krádeže boli dennou realitou, ktorú by vedel ovplyvniť v prípade neplnenia pracovných povinností, ale len na svojej zmene a na túto skutočnosť bol zamestnávateľ opakovane upozornený. V uvedenom inventúrnom období bol dlhodobý PN, práve preto nemohol ovplyvniť vyššie uvedené skutočnosti a ani zabezpečenie predajne, prípadne skladových dverí zo strany kolegov. Ďalej uviedol, že zamestnávateľ zahrňoval do výšky manka vyčíslenie inventúrou aj položky, ktoré svojím konaním nemohli ovplyvniť, a to napr. pokazený tovar ako roztopené zmrzliny, pokazené zákusky a údeniny a tieto škody vznikali z dôvodu neustálych porúch starých chladiacich vitrín, na ktoré bol zamestnávateľ opakovane upozorňovaný, čoho dôkazom je kniha závad na predajni. Niekoľkokrát sa stalo, že cez noc prestala vitrína chladiť a do rána bol tovar znehodnotený a na predajni v letných mesiacoch nefungovala klimatizácia (záznam v knihe závad), čoho dôsledkom bola vysoká teplota na predajni a v dôsledku týchto skutočností sa znehodnocovali (roztekali čokolády a iné cukrovinky), ktoré ďalej neboli predajné a zamestnávateľ ich započítaval do inventúry s odôvodnením, že ich mali na základe dobrých vzťahov s obchodnými zástupcami vymeniť za nový tovar, čo bolo v plnej miere takmer nemožné. Zamestnávateľovi doručil na základe výzvy na zaplatenie manka odvolanie, v ktorom uviedol tieto skutočnosti, na základe čoho zamestnávateľ znížil výšku manka na sumu 320,69 eur a považuje to ako uznanie viny, avšak ani s touto zníženou čiastkou nesúhlasí.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkov, oboznámením s listinnými dôkazmi k veci sa vzťahujúcimi a to pracovnou zmluvou, dohodou o hmotnej zodpovednosti, spisom o inventarizácii za obdobie 2.6.2010 do 13.1.2011 a inventarizačným zápisom, prepočtom podielu jednotlivých zamestnancov na schodku stanoveného k úhrade zo dňa 18.4.2011, potvrdením o priemernom zárobku, výzvou na úhradu schodku, oboznámením s obsahom vyjadrení svedkov v konaní sp. zn. 14C 249/2011 a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní v priebehu konania zotrval na podanom návrhu a na skutočnostiach tak, ako sú uvádzané vo vykonanej inventúre za zúčtovacie obdobie od 2.6.2010 do 13.1.2011, kedy podľa záznamu z vykonanej inventarizácie tovarových zásob za inventúrne obdobie bol zistený schodok v sume 2.800 eur, ktorá suma bola rozpočítaná podľa podielu medzi jednotlivých hmotne zodpovedných zamestnancov. Tvrdenia odporcu pokiaľ ide o pozáručné tovary uviedol, že tieto neboli vzaté do úvahy a o tieto sa manko nezvýšilo, keď ku dňu 13.1.2011 bol samostatne uvádzaný v popise pozáručný tovar, tak ako je špecifikovaný hárkom 2/205, 2/211, 2/216 (č.l. 46 - 51 spisu). Potvrdil, že boli zapisované poruchy od 24.3.2010 do 19.10.2010, avšak iné záznamy, hlásenia nie sú uvádzané. K zníženiu úhrady vo výzve odporcovi uviedol, že suma 320,69 eur, t.j. 2/3 bolo z dôvodu PN, avšak táto ponuka zo strany navrhovateľa bola podmienená tým, že na ňu odporca pristúpi a odporca túto neakceptoval. Odporca bol v období od 9.12.2010 do 14.1.2011 na pracovnej neschopnosti, t.j. 36 kalendárnych dní.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že takmer každý týždeň boli neustále hlásené poruchy chladiacich vitrín, ako aj klimatizácie a práve poruchou týchto zariadení vznikali škody na tovare napríklad zelenina, zákusky, šaláty a mäsové výroby. Zamestnávateľ uznával mesačne odpis len 5 % a v inventúre uznal odpis v sume 58,65 eur tzv. normované straty, ktoré nepovažoval odporca

za primerané. Taktiež zamestnávateľ pravidelne bol informovaný o nefunkčnej klimatizácii. Pozáručný tovar musel byť pravidelne likvidovaný, pričom nebol evidenčne odpočítaný vedúcou predajne a tiež tovar bol darovaný hygienickým kontrolám, kedy tento tovar sa nijako neevidoval. Na predajni nebol funkčný kamerový systém, neboli namontované turnikety ako je to pri iných prevádzkach, a preto dochádzalo ku krádežiam. Zamestnávateľ znižoval stavy zamestnancov, čo podstatným spôsobom ovplyvňovalo schopnosť zamestnancov plniť si pracovné povinnosti. Poukázal na neustále návštevy mestskej polície na predajni, ako aj fyzické konflikty zamestnancov so zlodějmi a preto ak zamestnávateľ nezabezpečil predajňu voči krádežiam, nemal by za krádež zodpovedať zamestnanec. Uviedol, že v danom inventúrnom období bol dlhodobo PN, a teda nijako nemohol ovplyvniť situáciu na predajni a inventúry sa nezúčastnil. Zamestnávateľ neodstránil tieto nedostatky, ktoré bránili riadnemu hospodáreniu so zverenými hodnotami. Nepožiadaval však zamestnávateľa o odstúpenie od dohody o hmotnej zodpovednosti, v pracovnom pomere na základe pracovnej zmluvy bol od 31.3.2009 do 13.1.2011, kedy došlo ku skončeniu pracovného pomeru vzájomnou dohodou.

Za inventarizačné obdobie od 2.6.2010 do 13.1.2011 (č.l. 44) súd zistil, že v knihe závad sú vedené záznamy dňa 23.7.2010 - klíma chladiace boxy 20oC, vitríny 15oC; dňa 27.7.2010 - odišiel motor na mliečnej vitríne, dňa 2.8.2010 - hlásená porucha chladiaceho boxu na mliečne výrobky v sklade + chladiaci na salámy predajňa, dňa 8.10.2010 - nahlásená porucha chladiaka na šaláty, dňa 13.10.2010 výpadky prúdu.

Z vyjadrenia Okresného riaditeľstva PZ v Žiline (č.l. 65) súd zistil, že v období od 2.6.2010 do 13.1.2011 boli nahlásené dve drobné krádeže v predajni CBA Potraviny, Zaymusova 8, a to dňa 10.10.2010 - páchatel' riešený blokovo pokutou, dňa 22.12.2010 - proti páchatel'ovi drobnej krádeže bolo vznesené obvinenie, ktorú vec riešilo OO PZ Žilina - západ, č. spisu ORP-ČVS-3079/77-ZA-2010. Z oznámenia Mestskej polície Žilina (č.l. 66) súd zistil, že v predmetnom období je v evidencii zaznamenaný jeden priestupok v danej predajni.

Svedkyňa Y. E. uviedla, že mali uzavreté dohody o hmotnej zodpovednosti a pracovala ako vedúca predajne, avšak nepamätala si, že by jej ako vedúcej odporca signalizoval porušenie nejakých pracovných podmienok a pokiaľ aj poskytovali tovar hygienickým kontrolám, všetko sa odpisovalo cez počítač a pri inventúre sa nemohol dať ako chýbajúci tovar. V čase, kedy boli nahlásené poškodenie dverí, tieto zabezpečovali tak, aby sa nemohol dostať do predajne a hneď na to bol monitor so senzorom a zabezpečovacie zariadenie. Boli dávané hlásenia o poruche chladiacich zariadení a bolo to opravované. Pokiaľ išlo o pokazený tovar v chladiacich boxoch s týmto tovarom, tak tento pohyb bol odpísaný a viedla sa evidencia o takto vyradenom tovare. Pokiaľ išlo o položky zeleniny, tieto sa odpisovali vo väčšom rozsahu ako v skutočnosti boli. K priebehu vykonávanej inventarizácie uviedla, že fyzicky bol prepočítaný počet tovarových položiek a išlo o druhú inventúru, kedy odporca bol na pracovnej neschopnosti a pokiaľ ide o krádeže, boli privolaní policajti a písala sa zápisnica.

Svedkyňa J. F. vo svojom vyjadrení uviedla, že dochádzalo ku fyzickému konfliktu páchatel'a a predavačky, avšak bližší časový horizont uviesť nevedela. Uviedla, že boli pokazené aj dvere, avšak taktiež časový horizont uviesť nevedela.

Svedkyňa Y. L. uviedla, že pracuje v spoločnosti ako pokladník a uviedla, že bola v poslednom roku prerábaná predajňa a dávali pozor aj na zákazníkov a bol určitý odpis pre mäso, avšak bližšie uviesť nevedela.

Svedok K. F. uviedol, že pracuje u navrhovateľa v pozícii inšpektora a za dané inventarizačné obdobie bola vykonávaná fyzická inventúra, ktorá sa následne porovnávala s účtovným stavom a z jej výsledkov potom vznikol prebytok alebo schodok a v danom prípade sa jednalo o schodok. Pokiaľ sa za dané inventarizačné obdobie pokazil tovar, úlohou vedúceho, resp. jeho zástupcu bolo takýto tovar nahlásiť a odpísať zo stavu zásob. Konkrétne obdobie, či došlo k hláseniu tovaru na odpis, uviesť nevedel, avšak do inventúry sa takýto tovar nemohol zahrnúť. Pokiaľ ide o záporné položky, bolo povinnosťou vedúceho, resp. jeho zástupcu vysporiadať sa v prípade mínusových položiek s mínusovými položkami vždy večer pred uzávierkou. Inšpektor vlastne len kontroluje vykonávanie inventúry a radí v prípade vzniku problému.

Z oboznámenia výsluchov svedkov na pojednávaní v konaní 14C 249/2011 (Kalina Machajová) uviedla, že na predajni sa kazili chladiace zariadenia a tieto boli aj opakovane opravované a na kazivosť tovaru to výrazný vplyv nemalo, pretože na predajni vzadu mali silné chladiace boxy. Salámy večer preložili do toho silného chladiaceho boxu a ráno tovar vyložili, a ak sa chladiace vitríny pokazili, prišli to opraviť, ak sa následkom toho tovar pokazil, tak inšpektor tovar odpísal. Svedkyňa (E. H.) uviedla, že počas obdobia od 2.6.2009 do 2.6.2010 dochádzalo pod vplyvom kaziacich sa chladiacich boxov aj k znehodnoteniu výrobkov, ktoré sa potom dávali na odpis. Niekedy sa stalo, že tovar na predajni niekto ukradol, a preto drahšie výrobky presunuli z regálu na predajni k regálu na mäso za pult a v ktorom období to bolo však nevedela uviesť. Všetok znehodnotený tovar kontrolovali ich nadriadení, kontroloval ho aj odporca podľa toho, kto bol na zmene. Bez vyhotovenia záznamu tovar nelikvidovali, všetko sa evidovalo, riešili to vedúci a inšpektor.

Z obsahu pripojeného spisu (č.l. 43) súd zistil, že záznamom vyhotoveným dňa 15.3.2011 (podpísaný dňa 18.3.2011) z vykonanej inventarizácie tovarových zásob za inventúrne obdobie 2.6.2010 do 13.1.2011 bola ku dňu 13.1.2011 vykonaná inventúra tovarových zásob na obchodnej prevádzke HS 7217 B., B., ktorá bola vykonaná prepočítaním a prevážením tovarových zásob a stav zásob zistený na základe účtovnej evidencie predstavoval 80.262,45 eur a stav zásob zistený na základe fyzickej inventúry v sume 74.913,14 eur a rozdiel (schodok) predstavoval sumu 5.349,31 eur. Rozhodnutím zástupcu obchodnej spoločnosti k zistenému rozdielu prepočítaním na nákupné ceny sa schodok upravil na 3.935,76 eur, odpočítaním normovaných strát v nákupných cenách z dosiahnutej tržby 701,85 eur, odpočítaním normovaných strát v nákupných cenách z nákupu ovocia a zeleniny 58,65 eur, odpočítaním normovaných strát v nákupných cenách z nákupu mäsa a mäsových výrobkov 298,50 eur. Rozdiel (schodok) po odpočítaní normovaných strát v nákupných cenách bol stanovený v sume 2.876,77 eur, pričom k náhrade voči zodpovedným pracovníkom bola určená suma 2.800 eur. V ďalšom zázname zo dňa 13.1.2011 je potvrdené, že vykonanej inventúry tovarových zásob na predajni 7217 sa nezúčastnil odovzdávajúci zástupca (tj. odporca). K vykonanej inventarizácii tovarových zásob za predmetné inventúrne obdobie hmotne zodpovední zamestnanci prevádzky HS 7217 vyhlásili dňa 13.1.2011, že všetok tovar bol riadne sčítaný, prevážený a nahlásený inventarizačnej komisii a súhlasili s vykázanou fyzickou zásobou tovaru a so spôsobom vykonania inventarizácie a po podpísaní tohto vyhlásenia sa žiaden tovar do inventarizačných hárkov nedopisuje. Vyhlásenie hmotne zodpovední zamestnancami potvrdili svojím podpisom.

Z pracovnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania zo dňa 31.3.2009 (č.l. 5-7) súd zistil, že odporca od 31.3.2009 pracoval vo funkcii zástupca vedúceho predajne potravín prevádzka potravín CBA Slovakia Žilina pri základnej mzde 465 eur a v popise pracovnej činnosti boli špecifikované povinnosti, zodpovednosť a práva zamestnanca zaradeného na túto funkciu. Zároveň dňa 31.3.2009 bola medzi účastníkmi uzavretá aj písomná dohoda o hmotnej zodpovednosti za hodnoty, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti. Odporca prevzal hmotnú zodpovednosť za prevzaté hodnoty podľa inventúry zo dňa 31.3.2009 ako aj za všetky iné hodnoty, ktoré mu v čase trvania pracovného pomeru budú zverené na vyúčtovanie a v plnom rozsahu zodpovedá za schodok vzniknutý na všetkých zverených hodnotách, ktorý je povinný vyúčtovať spolu s viacerými zamestnancami, ktorí tiež uzavreli so zamestnávateľom dohodu o hmotnej zodpovednosti, kedy bude za vzniknutý schodok zamestnanec zodpovedať spoločne s nimi. Zo zhodného vyjadrenia účastníkov mal súd za preukázané, že počas trvania pracovného pomeru k odstúpeniu od dohody o hmotnej zodpovednosti zo strany odporcu nedošlo a ku skončeniu pracovného pomeru došlo vzájomnou dohodou dňa 13.1.2011.

Ďalej z prehľadu vyhotoveného navrhovateľom dňa 18.4.2011 (č.l. 4,43) súd zistil, že podiel jednotlivých zamestnancov prevádzky potravín CBA Slovakia B. B. na schodku v sume 2.800 eur za inventúrne obdobie od 2.6.2010 do 13.1.2011 bol určený na jednotlivých zamestnancov podľa pomeru ich priemerných hodinových zárobkov a podľa vykonávanej funkcie podiel vedúcej v sume 565,73 eur, zástupca vedúceho (odporca) v sume 481,03 eur, ďalší zástupca vedúceho v sume 472,95 eur a podiel ďalších 8 zamestnancov od 156,12 eur do 178,37 eur. Z potvrdenia zamestnávateľa - mzdový list odporcu súd zistil, že za IV. Q (obdobie 10/2010 - 12/2010) priemerný hodinový zárobok predstavoval 3,4451 eur/hod; za I. Q (obdobie 1/2010 - 3/2010) priemerná mesačná mzda predstavovala 581,98 eur.

V konaní bolo tiež nesporné, že v predchádzajúcej inventarizácii tovarových zásob vykonanej dňa 2.6.2010 za obdobie od 2.6.2009 do 2.6.2010 na prevádzke potravín CBA Slovakia B. B. bol zistený

schodok vo výške 8.133,22 eur a náhrada schodku voči zodpovedným zamestnancom určená vo výške 8.000 eur.

Podľa § 182 ods. 1 až 3 Zákonníka práce, ak zamestnanec prevzal na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zodpovednosť za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré je povinný vyúčtovať, zodpovedá za vzniknutý schodok. V dohodách sa môže so zamestnancami súčasne dohodnúť, že ak budú pracovať na pracovisku s viacerými zamestnancami, ktorí uzatvorili dohodu o hmotnej zodpovednosti, zodpovedajú s nimi za schodok spoločne (spoločná hmotná zodpovednosť). Dohoda o hmotnej zodpovednosti sa musí uzatvoriť písomne, inak je neplatná. Zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

Podľa § 183 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, zamestnanec, ktorý uzatvoril dohodu o hmotnej zodpovednosti, môže od nej odstúpiť, ak sa preraďuje na inú prácu, zaraďuje na iné pracovisko, prekladá alebo ak zamestnávateľ v čase do jedného mesiaca po tom, čo dostal jeho písomné upozornenie, neodstráni nedostatky v pracovných podmienkach, ktoré bránia riadnemu hospodáreniu so zverenými hodnotami. Pri spoločnej hmotnej zodpovednosti môže zamestnanec od dohody odstúpiť, ak je na pracovisko zaradený iný zamestnanec alebo ustanovený iný vedúci, prípadne jeho zástupca. Odstúpenie sa musí oznámiť zamestnávateľovi písomne. Dohoda o hmotnej zodpovednosti zaniká dňom skončenia pracovného pomeru alebo dňom odstúpenia od tejto dohody.

Podľa § 184 ods. 4 Zákonníka práce, ak zamestnanec, ktorý sa zaraďuje na pracovisko, kde pracujú zamestnanci so spoločnou hmotnou zodpovednosťou, zároveň nepožiada o vykonanie inventarizácie, zodpovedá, ak od dohody o hmotnej zodpovednosti neodstúpil, za prípadný schodok zistený najbližšou inventarizáciou.

Podľa § 189 ods. 2 a 3 Zákonníka práce, pri spoločnej zodpovednosti za schodok sa jednotlivým zamestnancom určí podiel náhrady podľa pomeru ich priemerných zárobkov, pričom zárobok ich vedúceho a jeho zástupcu sa započítava v dvojnásobnej sume. Podiel náhrady určený podľa ods. 2 nesmie u jednotlivých zamestnancov s výnimkou vedúceho a jeho zástupcu presiahnuť sumu rovnajúcu sa ich priemernému mesačnému zárobku pred vznikom škody. Ak sa takto určenými podielmi neuhradí celá škoda, zvyšok je povinný uhradiť vedúci a jeho zástupca podľa pomeru svojich priemerných zárobkov.

Predpokladmi vzniku zodpovednosti podľa ustanovenia § 182 ods. 1 Zákonníka práce sú existencia pracovnoprávneho vzťahu, vznik škody vo forme schodku, uzavretie platnej dohody o hmotnej zodpovednosti a zavinenie zamestnanca, ktoré sa prezumuje. Sama existencia pracovnoprávneho vzťahu ešte automaticky nezakladá vznik zodpovednosti zamestnanca podľa § 182 Zákonníka práce. Základným predpokladom za schodok na zverených hodnotách je uzavretie platnej dohody o hmotnej zodpovednosti za tieto hodnoty. Bez takejto dohody by zamestnávateľ nemohol uplatňovať voči zamestnancovi túto osobitú zodpovednosť, ale len zodpovednosť za škodu podľa podmienok všeobecnej zodpovednosti zamestnanca podľa ustanovenia § 179 Zákonníka práce.

Schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať ako jeden z predpokladov zodpovednosti podľa ustanovenia § 182 ods. 1 Zákonníka práce predstavuje rozdiel medzi skutočným stavom zverených hodnôt, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať a medzi údajmi účtovnej evidencie, o ktorý je skutočný stav nižší, než účtovný stav, nevynímajúc ani schodky na finančných prostriedkoch. Za schodok sa teda považuje objektívne zistený rozdiel na hodnotách zverených na vyúčtovanie, ktorý sa najčastejšie zisťuje fyzickou inventúrou.

Súd v konaní postupoval podľa § 132 O.s.p., podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci.

Pri hodnotení jednotlivých listinných dôkazov a prednesov účastníkov súd dospel k záveru, že pre uplatnenie nároku navrhovateľa na náhradu škody zo zodpovednosti za schodok v súlade s ustanovením § 182 Zákonníka práce boli splnené zákonné podmienky. Z predloženej dohody o hmotnej zodpovednosti

(spoločná hmotná zodpovednosť) mal súd za preukázané, že u zamestnanca (odporcu) bola uzatvorená platná dohoda o hmotnej zodpovednosti s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti, na základe ktorej zamestnanec prebral hmotnú zodpovednosť a v plnom rozsahu zodpovedá za schodok vzniknutý na zverených hodnotách a za vzniknutý schodok zamestnanec zodpovedá spoločne s ostatnými zamestnancami, ktorí tiež uzavreli so zamestnávateľom dohodu o hmotnej zodpovednosti. Platným uzatvorením dohody o hmotnej zodpovednosti s doložkou o spoločnej hmotnej zodpovednosti zo dňa 31.3.2009 bola splnená hmotnoprávna podmienka založenia tohto druhu zodpovednosti, pri ktorej sa vychádza z prezumpcie viny zamestnanca, a teda zamestnávateľ nie je povinný dokazovať zavinenie zamestnanca. Zodpovedným subjektom je zamestnanec v pracovnoprávnom vzťahu. Dohoda o hmotnej zodpovednosti ako dvojstranný právny úkon bola uzavretá písomne a so zamestnancami súčasne bolo dohodnuté, že ak budú pracovať na pracovisku a vykonávať prácu spolu s viacerými zamestnancami, ktorí uzavreli tiež dohodu o hmotnej zodpovednosti, bude za vzniknutý schodok zamestnanec zodpovedať spoločne s nimi.

Z vykonaného dokazovania v konaní bolo jednoznačne preukázané, že inventúrou vykonanou dňa 13.1.2011 bol za inventarizačné obdobie 2.6.2010 až 13.1.2011 a jej následného zúčtovania zistený schodok v sume 2.876,77 eur, ktorá skutočnosť nepochybne vyplýva i z pripojeného inventúrneho spisu predajne 7217 v Žiline. Hmotne zodpovední zamestnanci predmetnej prevádzky písomne potvrdili, že všetok tovar bol riadne sčítaný, preváženy a nahlásený inventarizačnej komisii a zároveň vyhlásili, že všetky príjmy a výdavky do začatia inventarizácie sú zachytené v účtovnej, prípadne v operatívnej evidencii; vyhlásením podpísaných hmotne zodpovedných pracovníkov prevádzky zo dňa 13.1.2011 súd nemal pochybnosti o tom, že predmetná inventúra prebehla správne, ako aj o tom, že vznikol predmetný schodok na zverených hodnotách. Vedenie riadnej evidencie príjmu tovarov presunom medzi predajňami a vlastnými skladmi riadnej evidencie tržieb a za riadne preberanie a obhospodarovanie všetkých majetkových hodnôt na predajni, najmä tovarových zásob, zariadenia obchodu a zverených iných hodnôt, vyplývalo i z popisu pracovnej činnosti zástupcu vedúceho predajne. Odporca žiadnym relevantným dôkazom, ktorý by ovplyvnil výsledok predmetnej inventúry nepredložil. Dôkazné bremeno totiž zaťažovalo odporcu, nie navrhovateľa. Pokiaľ ide o jeho tvrdenia, že zamestnávateľ nevytvoril vhodné pracovné podmienky (poruchové chladiace boxy, nefunkčné skladové dvere, neexistencia funkčného kamerového systému a bezpečnostných prvkov) v konaní nepreukázal, že ako zamestnanec písomne upozornil zamestnávateľa na uvádzané nedostatky v pracovných podmienkach, ktoré by mu bránili riadnemu hospodáreniu so zverenými hodnotami i s poukazom na skutočnosť, že bolo povinnosťou vedúceho (resp. jeho zástupcu) zabezpečovať prijatie včasných a účinných opatrení na ochranu majetku zamestnávateľa, ktorá povinnosť nepochybne vyplýva nielen z ustanovení § 82 písm. f) ZP ale i z popisu pracovnej činnosti odporcu zaradeného na funkciu zástupcu vedúceho predajne a jeho zodpovednosti za riadnu a efektívnu prevádzku predajne. Je potrebné poznamenať, že už v predchádzajúcej inventúre v období do 2.6.2010 bol zistený a vykázaný schodok na predajni a teda odporca ako zamestnanec, pokiaľ poukazoval na nedostatky v pracovných podmienkach mal možnosť odstúpiť od dohody o hmotnej zodpovednosti, ktoré právo nevyužil. V priebehu konania ani zo skutkových zistení (výsluch svedkov) nim tvrdené skutočnosti neboli preukázané t.j. nie je preukázaný dôkaz svedčiaci o zbavení sa jeho zodpovednosti za schodok na prevzatom tovare a že schodok vznikol bez jeho zavinenia. Z ich vyjadrení vyplynulo, že ak boli hlásené poruchy chladiacich zariadení, boli poruchy opravené a pokazený tovar v chladiacich boxoch bol odpísaný a viedla sa evidencia o vyradenom tovare. Zamestnanec sa môže svojej zodpovednosti za schodok zbaviť, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia (§ 182 ods. 3 Zákonníka práce). Pokiaľ by aj súd zobral do úvahy ako relevantný dôkaz nahlásenie drobných krádeží (dňa 10.10.2010 a dňa 22.12.2010) ani táto skutočnosť neodôvodňuje záver o zbavení sa zodpovednosti odporcu za schodok na prevzatom tovare. V konaní tiež nebolo preukázané, že zamestnávateľ do výšky manka vyčísleného inventúrou zahrnul aj položky, ktoré svojím konaním odporca nemohol ovplyvniť, a to pokazený resp. pozáručný tovar, keď zamestnávateľ tento tovar samostatne vyčísľil v rámci inventarizácie tak, ako vyplýva z popisu pozáručný tovar (č.l. 46 - 51 spisu) a preto tvrdenia odporcu zostali v rovine ničím nepreukázaných tvrdení. Dôkazné bremeno ako inštitút procesného práva stíha toho účastníka, v koho záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a účastníkom tvrdená bola v konaní i preukázaná v tom zmysle, aby ju súd uznal za pravdivú. Keďže navrhovateľ si návrhom uplatnil titulom zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách vyčíslený schodok na zverených hodnotách 7.800 eur a vo výške podielov náhrady podľa pomeru priemerného zárobku pripadajúceho na spoločne hmotne zodpovedných zamestnancov, ktoré rozpočítanie schodku podľa § 189 ods. 2 a 3 Zákonníka práce nebolo v konaní sporné a súd nemal dôvod o nich pochybovať. Odporca stanovenú výšku podielu

náhrady v sume 481,03 eur nerozporoval, poukázal len na skutočnosť, že počas obdobia od 9.12.2010 do 14.1.2011 bol pracovne neschopný a inventúry sa nezúčastnil. Súd nárok navrhovateľa preto považoval za právne dôvodný a titulom zodpovednosti za schodok v podiele 481,03 eur zaviazal na zaplatenie odporcu.

Navrhovateľ popri istine uplatňoval i úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne z dlžnej uplatňovanej sumy od 12.5.2011, t.j. od výzvy v uznaní dlhu a dohody o splátkach zo dňa 26.4.2011, ktorú prevzal dňa 4.5.2011. Pretože pracovnoprávny predpis nezakotvuje výšku úrokov z omeškania postupoval súd podľa občianskoprávných predpisov a v zmysle ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka (dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní. Ak ide o omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis) v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. (výška úrokov z omeškania je o 8 % bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu). Úroky z omeškania možno priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Základným predpokladom vzniku nároku na úroky z omeškania je teda existencia omeškania s plnením peňažného dlhu a základom takéhoto omeškania je existencia pohľadávky, t.j. práva na peňažné plnenie a jej zročnosť. Navrhovateľ v konaní preukázal, že odporcu vyzval na zaplatenie peňažného plnenia skôr ako podal žalobný návrh a preto súd priznal navrhovateľovi popri istine i úrok z omeškania, ktorého uplatňovaná výška je v súlade s citovaným ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

S poukazom na vyššie uvedené skutkové zistenia a vykonané dokazovanie súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť sumu 481,03 eur spolu s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 12.5.2011 až do zaplatenia tak, ako vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého zákonného ustanovenia účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal v spojení s ustanovením § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Navrhovateľ ako úspešný účastník konania si uplatnil náhradu trov konania vyčíslenú právnym zástupcom podaním zo dňa 31.1.2013 (č.l. 93 spisu) spolu vo výške 1.090,80 eur, a to titulom zaplateného súdneho poplatku vo výške 28,50 eur a titulom trov právneho zastúpenia za 6 úkonov právnej pomoci v sume 1.062,10 eur. Súd preskúmal vyčíslenie trov a priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 28,50 eur titulom zaplateného súdneho poplatku a titulom trov právneho zastúpenia:

odmena za úkony právnej služby spolu v sume 244,72 eur

- dňa 21.10.2011 prevzatie a príprava zastúpenia v sume 33,20 eur + režijný paušál 7,41 eur

- dňa 21.10.2011 podanie žaloby v sume 33,20 eur + 7,41 eur režijný paušál,

- dňa 17.2.2012 vyjadrenie vo veci samej v sume 33,20 eur + 7,63 eur režijný paušál,

- dňa 17.9.2012 účasť na pojednávaní v sume 33,20 eur + 7,63 eur režijný paušál,

- dňa 26.11.2012 účasť na pojednávaní v sume 33,20 eur + 7,63 eur režijný paušál,

- dňa 28.1.2013 účasť na pojednávaní v sume 33,20 eur + 7,81 eur režijný paušál,

náhrada cestovného spolu v sume 255,96 eur,

za použitie motorového vozidla VW Golf, ev. č. LC 151AL Lučenec - Žilina a späť 324 km/cesta (2-krát 162 km) v dňoch 17.9.2012, 26.11.2012 a 28.1.2013; základná náhrada 0,183 eur/km, spotreba 5,5 l/100 km; cena paliva/l dňa 17.9.2012 1,504 eur/l; dňa 26.11.2012 1,454 eur/l a dňa 28.1.2013 1,424 eur/l, náhradu za stratu času spolu v sume 384,40 eur

(pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu) čas strávený cestou Lučenec - Žilina a späť vo výške náhrady á 10 polhodín a to dňa 17.9.2012 v sume 127,10 eur, dňa 26.11.2012 v sume 127,10 eur a dňa 28.1.2013 v sume 130,02 eur.

K odmene a náhradám podľa tejto vyhlášky je pripočítaná daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného predpisu tj. 20 % v sume 177,02 eur. Odmenu a náhrady súd priznal podľa § 14 ods. 1 písm. a), b), c), § 10 ods. 1, § 16 ods. 3, § 17, § 18 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. (ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov povinný zaplatiť ju advokátovi) súd zaviazal odporcu nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1090,60 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa tak, ako vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).